

Bácsmegyei Függetlenség

A BÁCSBODROG VÁRMEGYEI ÉS A ZOMBORI FÜGGETLENSÉGI ÉS 48-AS PÁRT HIVATALOS KÖZLÖNYE.

Előfizetési ár: Egész évre 10 kor., félévre 5 kor., negyedévre 3 kor. Tanítók részére: Egész évre 8 kor., félévre 4 korona. Egyes szám ára 10 fillér.

A lap tulajdonos „Bácsmegyei Függetlenségi és 48-as Párt” megbízásából:
FALCIONE LAJOS.

Felelős szerkesztő:
PINTER GYULA.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Erzsébet-körút 13. sz.
Közlemények és előfizetések ide küldendők.
Megjelenik: vasárnap és csütörtökön.

Politikai szélhámosság.

Amint hírt vettük Konyovits Dávid kilépésének, mindjárt az első pillanatban habozás nélkül hitet tettünk volna rá, hogy az egész kilépési komédia csupán léha spiegelfechtere, amelyet komolyan venni nevetséges balekség lenne; s különösen nem egyéb közönséges népbolondulásnál az a nagyképű állítás, hogy Konyovits a reakciós választójogi törvényjavaslat miatt mondott bucsut a meleg és puha mungófészkeknek.

Hiszen, ha a kilépés komoly lett volna, akkor Konyovitsnak vissza kellett volna fizetnie azt a 150 ezer korona „sópénzt”, amelybe a mandátuma került; miután — mint ismeretes — Jeszenszkyék, bölcs óvatossággal, váltót vettek a választási költségről a mungójelöltektől, hogy azoknak „párthűségét” minden eshetőségre biztosítsák. Már pedig Konyovits inkább százötvenezereszer kitérne a hitéből, semhogy a mandátum árát visszafizesse. Aztán meg bizonyára erősen szorítja a fogai között és könnyelműen nem fogja a szájából kiadni azt a jó zsiros falatot sem, amit a szerb egyházkormányzati apparátusban juttatott neki Lukács. Pedig ha nincs barátság, akkor nincs jutalom se s aki adta, az el is veheti a kövér falatocskát.

Lapunk mult számában tehát kategorikusan megírtuk, hogy Konyovits kilépése képmutató játék csupán s nem is annyira *kilépés* ez, mint inkább *szabadságolás*, amely Vojnits bárókkal való *összebeszlés* eredménye. Magunk sem gondoltuk azonban, hogy hamarosan nyilvános bizonyítéka legyen az állításunknak s hogy éppen maga Konyovits és a mungópártvezetőség szolgáltassa állításunk mellett a minden kétséget kizáró, határozott és leplezetlen bizonyítékot.

Ez a váratlan eset pedig, ime, bekövetkezett. A kormány egyik főfőhivatalos lapja, a *Budapesti Hírlap* ugyanis „*Konyovits és pártja*” cím alatt a következő épületes dolgokat közli:

„Néhány budapesti lap ma azt a hírt közölte, hogy a bácsmegyei munkapárt Konyovits Dávid kilépett képviselő ellen bizalmatlanság kimondására vasárnapra érte

kezletet hívott össze. Molnár Károly udvari tanácsos, a bácsmegyei munkapárt elnöke, annak a kijelentésére kért fel bennünket, hogy ez a hír alaptalan. *A párt és Konyovits képviselő között a kilépés miatt ellentétek egyáltalában nincsenek. Konyovits kijelentette, hogy kilépésének oka nem az, mintha a választójogi törvényjavaslattal szemben elégtelenség volna, hanem az, hogy ő programjában választói előtt az általános, titkos választójog mellett foglalt állást. Kilépése tehát férfias szótartásával van kapcsolatban és egyáltalában nem frondörösködik.*

Konyovits kijelentette, hogy minden más kérdésben a munkapárttal tart.“

Ennyit mond az önleplezés, amely szerint Molnár Károly tanuskodása mellett nyíltan bevallja tehát Konyovits, hogy ő a Tiszák választójogát helyesli s a kilépéssel csak a választói szemét akarja bekötni.

Nekünk ehhez igazán fölösleges kommentárt írni. Egyszerűen csak konstatáljuk tehát, hogyha van a világon „*moral insanyti*“ ugy ez az; ha van a világon minden szeméremből kivetközött cinizmus, ugy ez az; ha van a világon közéleti komédiasság és politikai szélhámosság, ugy ez az; s ha van a világon képviselő, aki a saját választóit buta ökröknek és ostoba szamaraknak nézi, ugy Konyovits Dávid az.

Nem is hisszük ezek után, hogy akadjanak emberek Zombor városában, akiket a Konyovits átlátszó komédiázása meglehet s akik a kilépésnek egy parányi erkölcsi súlyt, vagy politikai jelentőséget tulajdonítanak. Ha mégis akadnának ilyen szánalomra méltó hülyék és akadnának emberek, akik a politikai perverzitásnak ezt a visszataszító látványát nyugodt gyomorral, háborgás nélkül tudják nézni, akkor ebben a városban igazán szabadjárásuk van az erkölcsi nyomorékoknak és a — futóbolondoknak.

A szociáldemokraták népgyűlése a tömegsztrájkokról. A zombori szociáldemokrata párt szépszámu közönség részvételével népgyűlést tartott vasárnap délelőtt a Szentháromság téren.

A népgyűlésen — melynek az volt a kitűzött célja, hogy a pártszervezet állást foglaljon a tömegsztrájk elhalasztásával szemben — nemcsak az ipari munkások jelentek meg tömegesen, hanem a kisiparosok és a mezőgazdasági munkások közül is sokan; s képviselő

selve volt a zombori függetlenségi és 48-as párt is, noha ugyanakkor a függetlenségi körben is gyűlés volt, amely lekötötte azokat, akik különben résztvettek volna a népgyűlésen.

A szónok az országos szociáldemokrata párt zombori levelezője, Jurisits Antal volt, aki nagy tájékozottsággal vázolta az általános, egyenlő és titkos választójogért folytatott küzdelem történetét és kimutatta, hogy a parlamenti pártok közül — egészen az újabb időkig — csupán a Justh Gyula elnöklété alatt álló függetlenségi és 48-as párt harcolt őszintén és komoly határozottsággal a demokratikus választójogért s most is nem a Justh-párton mult, hogy a szövetkezett ellenzék a parlamentben csupán tiltakozásra szorított és Tiszák erőszakoskodásával szemben a tetteles ellenállást meg nem ismételte. Beszéde további részében a szónok előadta azokat a fontos indokokat, melyek a szociáldemokrata párt központi vezetőségét — az adott helyzetben — a tömegsztrájk elhalasztására indították és erőteljesen hangsúlyozta, hogy ez az elhalasztás csak taktikai sakkhúzás, amely azonban egyáltalában nem jelenti a leszerelést; sőt ellenkezőleg arra ad módot, hogy a harc, az alkalmas pillanatban, még nagyobb szervezettséggel és még nagyobb erővel folytattassék. Felhívta tehát a közönséget, hogy a történeteket megnyugvással és bizalommal tudomásul vegye és — készüljön a további küzdelemre.

A népgyűlés — amelyen különben elszánt harcias hangulat uralkodott — ilyen szellemű határozatot hozott.

A városfejlesztési huszas bizottság válsága. Hónapok óta megdöbbenéssel és megbotránkozással látjuk, hogy a városfejlesztési akció, melyhez oly sok szép reményt fűzött az optimista közönség s amely valóban biztató auspiciumok között indult meg, egész váratlanul zátonyra jutott — a vezetés indolenciája és bűnös mulasztása miatt s rendkívül nagy kárára a városnak.

Eleintén csak tudtunk, ha nem is mentseget, de legalább magyarázatot találni abban a körülményben, hogy a volt főispán — aki az intézésre hivatott huszas bizottság élén állott — már hónapok óta olyan „se künn, se benn” állapotban volt: minden pillanatban várta a menesztését; emberileg érthető tehát, hogy sem kedve, sem ambíciója nem volt dolgozni s utána vetette a kötelet a közügyeknek.

A főispánváltozás bekövetkezése után azonban rögtön figyelmeztettük a város vezetőségét a félbemaradt akció folytatásának sürgős voltára és sürgettük, hogy a fejnélkül maradt huszas bizottság elnöki székét siessenek betölteni, hogy így a bizottság ismét fölvehesse a tevékenység elejtett fonálát. Felszólalásunk azonban süket fülekre talált, aminek magyarázatát csak abban találhatjuk, hogy egyfelől a polgármester égő gyűlölettel viseltetik az egész akció iránt azért, mert a közbizalmatlanság

kívül a kezéből a vezetést, másfelől pedig a *mungó pártérdek*, kicsinyes politikai okokból, megakadályozta a városi közgyűlés összehívását.

Ilyen körülmények között nem lehet csodálkozni azon, hogy a *tudatosan meg* bízott huszas bizottság tagjai nem hajlandók magukra venni a további káros tételekért a felelősséget s a bizottság legexponáltabb és a mulasztás erkölcsi súlyát elsősorban viselő tagja, az előadó: Novákovits Izidor lemondott az előadói tisztségről; egész őszintén és férfias nyíltsággal hangsúlyozván, hogy: mivel a bizottság már hónapszámra nem működik, nem akar részes lenni ama károk föllidezésében, amelyek a mulasztás által napról-napra hárulna a város közönségére s másrészt ambíciója sem engedi meg, hogy egy — már a közneveltség tárgyává lett bizottságban irányító szerepet viseljen.

Novákovits Izidornak ebben teljesen igazat kell adnunk. Mindazonáltal — szerintünk — nem az a konzekvencia, hogy Novákovics lemondása elfogadtassék, mert az ő hozzáértését és agilitását a kérdéses ügyben nélkülözni abszolút nem lehet; hanem a *közérdek* azt követeli, hogy a polgármester gyűlölködése és a *mungópártérdek* vonuljon vissza és haladéktalanul hívják össze a közgyűlést, a huszas bizottság elnökének megválasztása és ezzel működésének lehetővé tétele végett.

Sajnálattal állapítjuk meg, hogy a kérdéses nagyfotosszériában az *új rezsim* — noha a városfejlesztési akcióra nézve a főispáni programban *hangzatos ígéretek* foglaltak — az *előbbivel szemben, legalább eddig, visszafejlődést mutat.*

HIREK.

A függetlenségi kör közgyűlése. A zombori függetlenségi kör március 15-én délután fél három órakor tartja meg alapszabályszerű rendes közgyűlést a kör székházában, melyre a kör tagokat ezután is meghívja az elnökség. A közgyűlés tárgysorozata a következő: 1. Jelentés a kör évi működéséről. 2. Számvizsgálók jelentése az előző évi számadások felülvizsgálásának eredményéről. 3. Az évi tagdíj megállapítása. 4. Az évi költségvetés megállapítása. 5. Tisztújítás. 6. Esetleges indítványok.

A március 15-iki ünnepély. Ismételten figyelmeztetjük pártunk tagjait, hogy a március 15-iki ünnepély reggel 9 órakor kezdődik a plébániatemplomban tartandó isteni tisztelettel; ahonnan a közönség a Schweidel szoborhoz vonul. Gyülekezés a függetlenségi kör helyiségében reggel 8 órakor; a körből zászló alatt vonul a menet a templomba. Itt említjük meg, hogy a *függetlenségi kör bankettjére március 14-ig kell jelentkezni*, hogy a rendezőség a résztvevők száma iránt a kellő időben tájékozódjék. A banketten nőket és a párttal együttérző nem körtagokat is szívesen lát a rendezőség. A banketten az *ünnepi beszédet Lombos Alfréd evang. lelkész tartja.*

Mungó hazafiság. Kicsi dolog, de mégis föl kell jegyeznünk, hogy a mungó hazafiság szemében már az is száka, hogy a hazafias érzésű magyar emberek megünneplik március 15-ét. Erre vall például a vármegye féléhivatalos lapjának, a *Bácskának* az a magatartása, hogy a polgárság ünnepélyéről két sorban emlékezik meg. Mindössze annyit mond, hogy lesz ünnepély, de már a programot közölni nem tartja

érdemesnek; nyilvánvaló bizonyosságul annak, hogy szeretné az egész ünnepélyt egyszerűen elsikkasztani. Mindenesetre karakterisztikus jelenség.

Meghívó. A Zombori Pártfogó Egyesület e hó 25-én délelőtt 11 órakor a városháza tanácskozási termében tartja rendes közgyűlést, melyre az alapszabály rendelkezései szerint a tagokat hírlapok útján hívja meg az elnökség. A közgyűlés tárgyai: 1. A választmány jelentése. 2. A zárszámadás megvizsgálása. 3. A költségvetés megállapítása. 4. Dr. Eperjessy Béla indítványa a Rabsegélyző egylettel való egyesülés iránt. 5. Választások.

A képviselőválasztók névjegyzéke. Az 1914. évi képviselőválasztók névjegyzékének kiigazítási munkálatai az összeíró küldöttségek által a következő sorrendben fognak teljesíteni: 1. A belvárosi névjegyzék március 17-én (hétfő) délelőtt 8—12 óráig és délután 3—5 óráig. 2. A felsővárosi névjegyzék március 18-án (kedd) délelőtt 8—12 óráig és délután 3—5 óráig. 3. A szelencsei névjegyzék március 19-én (szerda) és 20-án (csütörtök) délelőtt 8—12 óráig és délután 3—5 óráig. 4. A bánáti névjegyzék március 22-én (szombat) és 26-án (szerda) délelőtt 8—12 óráig és délután 3—5 óráig. 5. A cservenkai névjegyzék március 27-én (csütörtök) délelőtt 8—12 óráig és délután 3—5 óráig és március 28-án (péntek) délután 3—5 óráig. 6. Az alfabet adófőkönyvben foglaltak és a tisztviselők névjegyzékében március 29-én (szombat) és 31-én (hétfő) délelőtt 8—12 óráig és délután 3—5 óráig. A kiigazítási munkálatok e héten a városháza kis tanácstermében, a jövő héten pedig a városháza nagytermében teljesítenek és a munka befejezéseig folytattnak, amikor választói jogosultságának igazolása végett a küldöttség előtt bárki személyesen megjelenhetik. Figyelmeztetjük a pártunkhoz tartozó választó polgárokat, hogy jogaik megóvása érdekében — tekintettel az összeíró küldöttség mungó mivoltára — a kijelölt időben a küldöttség előtt okvetlenül jelenjenek meg és fölvételüket kérik.

Főispáni ebéd. A vármegye és város új főispánja, mint halljuk, március 18-án, kedden, ismét ebédet ad a törvényhatósági bizottsági tagok tiszteletére az Elefánt vendéglőben.

Orvosok tisztelgése a vármegyei főorvosnál. A vármegye területén lévő hatósági orvosok részéről március hó 6-án küldöttség tisztelgett dr. Sági Samu vármegyei tiszt főorvosnál, hogy kineveztetése alkalmából üdvözölje. A küldöttség egyuttal tudatta, hogy az orvosi kar a főorvos nevére 400 koronás alapítványt tett a szegény orvosözegek és árvák javára. A főorvos szívesen fogadta a küldöttséget és megleghangon megköszönte a kollektív megemlékezést s a reá nézve megtisztelő humánus alapítványt.

A zombori nyomdászok mulatsága. A magyarországi könyvnyomdászok és betűöntők szakegyesületének zombori csoportja husvét hétfőjén, március hó 24-én a városi színházban, a Zomborban föllátható „*Munkás Otthon*” és a saját könyvtáralapja javára kabaréval egybekötött táncmulatságot rendez. A részletes programot legközelebb közöljük.

Lefoglalt könyv. A zombori kir. ügyészség lefoglalt egy szerb nyelven megjelent füzetet, melynek címe: „A balkán háború és az osztrák imperialiszmus”. A könyv szerzője Pogány József. A röpiratot az újvidéki Szloboda című szociáldemokrata ujság adta ki szerbül. Az ára 20 fillér. A magyar eredeti Budapesten jelent meg már három hónapja. A budapesti ügyészség semmiféle intézkedést sem tett a magyar kiadás ellen, a zombori ügyészség ellenben igenis államellenes eszméket fedezett föl a könyvecskében. Majd meglátjuk mit mond rá a bíróság.

A szabadkai köztársasági párt. Szabadkáról írják: A rendőrségi tilalom nem akadályozta meg a szabadkai köztársasági párt megalakulását. Titokban, ugyyszólván, a nyilvánosság kizárásával történt az egész, dr. Ács Jenő szabadkai ügyvédnek a lakásán. Az alakuló gyűlésen a szabadkai párhiveken kívül dr. Nagy György az országos köztársasági párt elnöke, dr. Lévay Ferenc szegedi pártelnök, Zsedényi Aladár budapesti lapszerkesztő és Csantavér öttagu küldöttsége jelent meg. Az első felszólaló dr. Ács Jenő volt, akinek bevezető beszéde után dr. Nagy György ismertette a köztársasági párt törekvéseit és céljait. A beszéd megtette a maga hatását. Dr. Varga György ügyvéd indítványára elhatározták a köztársasági párt megalakítását és a pártvezetőség megválasztását még pedig úgy, hogy dr. Nagy György diszelnökön és Németh Simon elnökön kívül tiztagu választmányt tettek a vezetőség élére. Érdekes, hogy a választmánynak felegyakorló ügyvéd. Az alakuló gyűlés után a házigazda megvendégelte a jelenvoltakat. A reggeli alatt több lelkes felköszöntő hangzott el, melyekben a felszólalók a párt szabadkai keresztszülőt, dr. Ács Jenőt és nejét ünnepelték. Délben a vendégek tiszteletére ebéd volt a Pest-szálloda éttermében.

Meghívó. A csonoplyai függetlenségi és 48-as kör március 15-én délelőtt 10 órakor tartja évi rendes közgyűlést, melyre a tagokat tisztelettel meghívja az elnökség. Tárgysorozat: 1. Elnöki jelentés a Kör előző évi szellemi és anyagi állapotáról. 2. A számvizsgáló bizottság jelentése az előző évi számadások felülvizsgálásának eredményéről. 3. A rendes tagsági díj megállapítása. 4. Az évi költségvetés megállapítása. 5. Az előző évi választmány, tisztviselők és számvizsgáló bizottság lemondása és a felmentése. 6. Új tisztviselők, választmányi tagok és a folyó évi számadásoknak az év végén leendő felülvizsgálására három tagból álló számvizsgáló bizottság választása. 7. Az alapszabályok megváltoztatása. 8. A tiszteletbeli tagok megválasztása. 9. A jegyzőkönyv hitelesítésére 2 tag kiküldése. Miután a közgyűlést ünnepélyes isteni tisztelet előzi meg, kéretnek a tagok fél 8 órára a körben megjelenni, ahonnan testületileg zászló alatt vonulunk a templomba. Ezt követi az iskolás gyermekek ünnepélyén való részvétel.

Március 15-ike Bácskossuthfalván. A bácskossuthfalvai „Függetlenségi Polgári Kör” — mint tudósítónk jelenti — szokásához híven, ez évben is megünnepeli március 15-ét, mint a „Szabadság, Egyenlőség, Testvériség” kivívásának napját. Az ünnepély sorrendje a következő: Délelőtt 10 órakor istentisztelet a ref. templomban. Folytatás délután 5 órakor a Kör helyiségében. 1. Megnyitó beszéd, tartja: Schadl Ignác. 2. Hymnus, éneklő: a közönség. 3. Emlékbeszéd, tartja: K. Kovács Gyula. 4. A ref. daleylet énekel. 5. Nemzeti dal, szavalja: Ifj. Kötő János. 6. A ref. daleylet énekel. 7. Facsar Sándor szaval. 8. A ref. daleylet énekel. 9. Bordás Lajos szaval. 10. A ref. daleylet énekel. 11. Hajdu István szaval. 12. A ref. daleylet énekel. 13. Záró-beszéd, tartja: Szücs Kálmán. 14. Szózat, éneklő: a közönség. Az ünnepély után este 7 órakor társas vacsora lesz, melyen nők is részt vehetnek.

Március 15-ike Bezdánban. A „Bezdáni Olvasókör” és a „Tüzoltó Testület”, az ifjúsággal karöltve, 1913. évi március hó 15-én Bezdánban, a Nagy Mihály féle szálloda nagytermében, Március 15-ikének méltó megünnepelésére ünnepi estélyt rendez, a következő műsorral: 1. Szózat. Éneklő az olvasóköri dalárda. 2. Elnöki megnyitó. Tartja Kuzmán Miklós olvasóköri elnök. 3. Ünnepi beszéd. Tartja dr. Gál Rezső ügyvéd. Ezután színre kerül: „Mindnyájunknak el kell menni” népszínmű. Ugyancsak Bezdánban a bezdáni „Magyar Asztaltársaság” 1913. évi március hó 13-án az Osztrigonatz-féle vendéglőben levő saját helyiségében, Március 15-ikének megünnepelésére ünnepies estélyt rendez.

Halálozás. Mint részvétellel értesülünk, Scherer Rezső vármegyei főtisztviselő 9 éves kis fia — Hauke Imre polgármester unokája — Rezső, szerdán délelőtt vörhenyben meghalt.

Siketnémák felvétele. A siketnémák váci kir. orsz. intézetében a következő 1913—1914. tanévben több ingyenes alapítványi hely üresedik meg. Ezekre miniszteri rendelet értelmében az egész ország területéről lehet folyamodni. A kérvények folyó évi május hó 1-ig a váci intézet igazgatóságához küldendők be. Folyamodhatnak 7—10 éves siketnémák és olyanok is, akik 10 éves koron túl siketültek meg. A kérvényhez mellékelendők: anyakönyvi kivonat, orvosi bizonyítvány, himlőoltási bizonyítvány, hatósági kimutatás a családi- és birtok állapotáról és szegénységi bizonyítvány. Az orvosi bizonyítvány és a hatósági kimutatás úrlapjai az intézet igazgatóságától kérendők, aki azokat díjtalanul küldi meg. Az intézetben óvoda is van. Ebbe 5—6 éves siketnémák vétetnek fel. Bővebb felvilágosítással szívesen szolgál a váci országos királyi intézet igazgatósága.

Italmérők figyelmébe. Az italmérési illetéket Zombor város területére másodfokban megállapítani hivatott italmérési illeték felszólamlási bizottság az 1912—1914. évi időszakra vonatkozó tárgyalásait március hó 17. napján délután 3 órakor a m. kir. pénzügyigazgatóság I. emeleti nagytermében fogja megtartani.

Elveszett pénz. Március 4-én délelőtt a város belterületén ismeretlen helyen és módon elveszett egy darab nyolcra összehajtott 50 koronás papírpénz. A főkapitány felhívja a megtalálót, hogy a pénzt szolgáltatassa be a rendőrségnek.

Humoros szerelmi dráma. Bajáról írják: Malek Ilona már jó ideje szolgált Bernhardt Ernő takarékpénztári főkönyvelőnél és semmi panaszra sem adott ezideig okot. Három nap előtt azonban, amikor Bernhardték elküldték bevásárolni, hasztalanul várták haza a fehérképű cselédet. Helyette azonban estefelé levél érkezett, amelyben Malek Ilona elbucszuk gazdájától s szomorúan jelenti, hogy imádott vőlegényével, Hofmüller Józseffel együtt öngyilkos lesz. Az öngyilkosjelöltek a Dunát választották sirhelyül, amint ezt is tudatták eléggé óvatosan. Bernhardt Ernő a levél nyomán azonnal jelentést tett a rendőrségnek, ahol a rendőrkapitány rögtön rendőröket küldött a szerelmesek után. A rendőrök végigjárták az egész Duna partot, a Sugovicát, de sehol sem leltek a szerelmesek nyomára. Később azonban a Ferenc-szatorna pénztárnoka a pandurszigeten látott két alakot kóborolni, amiről értesítette a rendőrséget. Erre ujjabb két rendőr vonult ki a Pandurszigetre, ahol tényleg ráakadtak a keresett öngyilkosjelöltekre. Mindketten tökéletesen átvizesedett ruhában zokogva bujdosnak a rendőrök előtt. Amikor azonban rájuk találtak ellenkezés nélkül követték őket. A rendőrszobában azután eléggé érdekes befejezést nyert a szerelmi színjáték. Elmondták, hogy azért akartak öngyilkosok lenni, mert nem mertek megesküdni. A leánynak egyik régebbi papucos ideálja ugyanis azzal fenyegette meg a szerelmeseket, hogy mindkettőjüket agyonlövi, ha egymáséi lesznek. Ettől kezdve csak állandó rettegésben szerelmeskedtek, mindaddig, amíg meg nem érlelődött bennük az öngyilkosság gondolata. Az persze egyiküknek sem jutott eszébe, hogy a régi ideált feljelsék. Megirták tehát bucsulevelüket, elmentek a Pandurszigetre, de az öngyilkosság meghiusult a férfi gyávaságán. A leány egyedül nem akart meghalni, a legény pedig egyelőre élni akart. Összeveszték a szigeten, a leány beugrott a Sugovicába, a legény utána ment és kihuzta. Ezt a kis gyakorlatot többször megismételték, míg végre a rendőrök rájuk találtak. Malek Ilona kijelentette a rendőrségen, hogy most, miután békével eleresztik őket, rá se néz többé gyáva ideáljára s valószínűleg visszatér régi szerelméhez. A rendőrség elismerte illeténi jogát s jótanácsokkal ellátva elengedte a férfira nézve tragikus végű szerelmi színjáték szereplőit.

Kavarodás egy bácskai örökség körül. Szabadkáról írják: Georgievits István, a dúsgazdag bácskai Dungserszky familia egyik elszegényedett hajtása, három évvel ezelőt sikkesen, főuri eleganciával beállított Nagyváradra. Nem azért ment, hogy a Bémer-tér palotáit bámulja. Georgievitsnek tervei voltak.

Mindenáron pénzhez akart jutni s egy-két manőver sikere után hozzá is jutott bizonyos összegekhez. Több nagyváradi ügyvédet fölkeresett és előadván az ő prima minőségű birtokairól szóló mesét, amelyekhez most akar per útján hozzájutni, az ügyvédeket megnyerte pereinek vitelére. A birtokra aztán az ügyvédekől kisebb-nagyobb kölcsönöket vett fel. Rövid idő alatt az ügyvédek rájöttek, hogy egy ügyes szélhámosmal van dolguk, akinek már semmi köze az állítólagos örökséghez s aki őket közönségesen becsapta. Följelentést is tettek ellene mindjárt a rendőrségen. Georgievits a rendőrség letartóztatta s ellene az eljárást megindította. Georgievits azonban simán elintézte az ügyét s mindössze az történt, hogy kitoloncolták Nagyváradról. Georgievits István mos aztán ismét azon dolgozik, hogy az atyjáról, a Dungserszky Lázár sógoráról reámaradt 20 láncc föld örökséget megkaphassa. Ugyanis az a malőr érte ezt a kis birtokot, hogy az óbecsei adóhivatal nem is egészen ezer koronás adóhátralék miatt elárverezte. Az árverésen 25366 korona 50 fillér folyt be a birtokért. Amikor Georgievits István nagykoru lett, jelentkezett a bácsmezei árvaszéknél az örökségéért. Mivel időközben, főleg önkéntességi éve alatt, kisebb-nagyobb összeget vett föl, ott azt mondták neki, hogy egész követelése nyolcezer egynéhány korona, de ezt a pénzt is csak úgy fizetik ki, ha előbb aláír egy nyilatkozatot, amelyben kijelenti, hogy egyéb követelése az árvaszékkal szemben nincs és nem is lesz. Mivel a tiatalembernek, aki most a fővárosban borkereskedő, kellett a pénz, aláírta a nyilatkozatot, amire az árvaszék ki is fizette. Georgievits István azonban nem hagyta annyiban a dolgot. Hazaérkezése után elment a belügyminisztériumba Pásztély miniszteri tanácsoshoz, akinél írásbeli fegyelmi jelentést tett a bácsmezei árvaszék ellen. A följelentésben a szabálytalan árverés esetén kívül elmondotta azt is, hogy kiskorúsága idején az árvaszéki ülnök 60—80 koronás szabóperek miatt több ízben utazott Zomborból Budapestre és Pozsonyba és az ülnöki kiszállások mindenkor a perelt összegek többszörösét tették ki. A belügyminisztérium a följelentést leküldte Bács-Bodrog megye közgazgatási bizottságának azzal az utasítással, hogy a bizottság szigorú vizsgálatot indítson meg. Ez a vizsgálat már meg is indult és a minap járt lenn Georgievits ügyvédjével, dr. Endrényi Tivadarral Zomborban, ahol az ügy iratait csak nagynehezen mutatták meg nekik. Azt azonban sem Georgievits, sem az ügyvédje nem tudták megállapítani, hogy ki vette meg az árverésen a birtokot, holott ez a legfontosabb, mert nagyon valószínű, hogy a bácskai virtus szerint megtartott árverés nem a legszabályszerűbb módon folyt le. A legérdekesebb az egész dologban az, hogy a bácsmezei árvaszék mindenért Manojlovits Tószó közgyámot okolja, de szerinte ezt már nem lehet felelősségre vonni, mert meghalt. Ezzel szemben Georgievits azt állítja, hogy Manojlovits Tószó még él és vagyonos ember. Egyébként az ügynek a fegyelmi részen kívül polgári része is lesz, mert Georgievits keresetet indít az árvaszék ellen.

Kitűnő oborok. Tokajhegyaljai 1904. évi termés 1 korona 60 fillér. Rizling 1908. évi termés 1 korona 20 fillér. Az üveg ára 10 fillér. Kapható: *Gergurov György* fűszer, csemege, bor, tea, rum, ásványvíz és festék kereskedésében Zombor.

A NAP a magyar újságírás szenzációja. Tessék elolvasni és feltétlenül meggyőződik róla, aminthogy azonnal konstatálni fogja azt is, hogy *A Nap* a magyar közönség legkedvesebb lapja. A 48-as eszmék és a magyar nemzeti törekvések egyetlen hű és törhetetlen szószólója. Főszerkesztő: *Braun Sándor*. Dr. *Hajdú* Miklós társszerkesztő. Munkatársai: a magyar újságírás kitűnőségei. Példányszáma amerikai újság-siker: 155.000 példány naponként. **Egy szám 6 fillér. Előfizetési ár: egy évre 18 korona, felévre 9, negyedévre 4 korona 50 fillér, egy hónapra 1 korona 60 fillér. Minden jó magyar fizessen elő A Nap-ra!**

A közönség köréből.

Igen tisztelt Szerkesztőség!

Becsés lapjának 18. számában munkás viszonyainkra vonatkozólag megjelent közleményre tisztelettel kérjük, szíveskedjék részünkről a következő felvilágosításunkat közzétenni.

A közlemény egész tartalma egyenesen ellentmond a tényállásnak. Alapelvünk az, hogy építkezésünkben mindenütt magyar vállalkozókat és magyar munkásokat alkalmazunk, ahol csak lehetséges. Gyárunk építészeti részét Blecha Mátyás, gépészeti részét pedig a Hazai Gépgyár R. T. budapesti bejegyzett cégek bíráják, mint vállalkozók. Ezen hazai cégek első sorban magyar munkásokat és alvállalkozókat alkalmaznak. Hogy mily tekintettel vannak a helyi viszonyokra, kiténik abból, hogy az egész tél folyamán 400—500 cservenkai napszámos volt a gyári építkezésben állandóan alkalmazva.

Magától érthető, hogy egy cukorgyárnak az egész építkezése és berendezése szakképzett egyéneket igényel és ez a szakértelem azoknál van meg, akik jóformán egész életükben cukorgyárakat építenek és berendeznek és nincs meg azoknál, akik még cukorgyárat nem is láttak s így a mi gyári építkezésünknek is megtörténik az, hogy kisebb számban idegen szerelők is alkalmaztatnak, ez azonban ki nem kerülhető és tekintve azt az uttörő munkát, amelyet meggyünkben végeznek, egyenesen nagyon helyes és üdvös dolog.

A fentebbiekből kitűnőleg a támadó cikknek azt az alapgondolatát, hogy a kivándorlást előmozdítjuk, a közvélemény megítélése alá bocsátjuk.

Zombor, 1913 március 8.

*Cservenkai cukorgyár-
gyárvezetősége.*

* * *

Ha a tényállás úgy van, amint a t. gyárvezetőség előadja, mi csak örvendeni tudunk rajta. Szerk.

IRODALOM.

Schön Adolf könyvkereskedésében Zombor. Telefon-szám 161. Kaphatók az e héten megjelent következő könyvújdonságok:

Hajnik: Tulipántenger	2—K
Vasárnapi könyv	2—
Banoczy: Évkönyv	5-60 „
Biró: Tavasz ünnep	3—
Gábor: Tarka rimek	2—
Hajnik: Fekete versek	1-90 „
Walter: A renaissance	—
Brillatt: Az izlés filozófiája	8—
Szilágyi Dezső: beszédei IV.	8—
Dr. Pollák: Tompa Mihály	3—
Dr. Ferenczy: Választó jogi javaslat	—50 „
Náday: A magyar nő jogai	3—
Szabó: Az ipari munkájasság	—20 „

Valamint az összes zenemű újdonságok.

41—100—79

HIRDETÉSEK.

TANONCUL

fiú és leány

a Bácsmezei Nyomdában

fizetéssel, azonnal felvétetik.

A NAP

Főszerkesztő: **Braun Sándor.**
Kiadótulajdonos: **Merei Jenő.**

A NAP

a magyar újságírás szenzációja, a magyar közönség legkedvesebb lapja, a 48-as eszmény és a magyar nemzeti törekvések egyetlen hű és kérielhetetlen szószólója.

Minden jó magyar ember olvassa A NAP-ot.

Tessék előfizetni!

Egy évre 18 K Negyedévre 4.50 K
Félévre 9 K Egy órára 1.60 K

Budapesten egy
szám:
ára **4** fillér.

Vidéken egy
szám:
ára **6** fillér.

Fényes eredményt hoz

A NAP minden apróhirdetése, mert naponta **150,000**, havonta **4,130,000** példányban jelenik meg és mindenki olvassa!

A NAP apróhirdetési levelezőlapja 10 szóig 70 fillér, 20 szóig 1 korona 40 fillér, 40 szóig 2 korona 80 fillér. --- Kapható a dohánytőzsdékben.

Évek óta fennálló forgalmas fakeskedés

Gomboson közvetlen a Duna és a vasúti vonal mellett szabad kézből **eladó.** — Bővebbet a tulajdonosnál: **Linder György** fakeskedőnél Gombos 2. 45 3 3

Bácsmezei Nyomda Betéti Társaság.
ZOMBOR. Szent-Háromság-tér.

ÉRTESÍTÉS!

Van szerencsénk a nagyérdemű közönség becses figyelmébe ajánlani a

Zomborban, Szent-Háromság-téren

Gallé-féle házban
fennálló, modernül berendezett

könyvnyomdánkat.

Elvállalunk mindennemű nyomdai megrendelést a legmérsékeltebb áron, úgy mint: levélpapír, boríték, körözvény, befizetési és tejszövetkezeti könyvecskék, eljegyzési kártyák, bál- és esketési meghívók, üzleti könyvek, mérlegek, számla-ürlapok, falragaszok, gyászlapok, kisebb-nagyobb nyomtatványok és névjegyek elkészítését és minden igyekezetünk azon lesz, hogy a megrendelésekkel hozzánk forduló t. c. közönségnek igényeit pontos, jó és izléses munkával kielégítsük.

Szíves támogatást kér

teljes tisztelettel

**BÁCSMEZEI NYOMDA
BETÉTI TÁRSASÁG.**

Eladó házak.

Vaspálya-út 16. számú modernül épített ház — melyben jelenleg vendéglő és szálloda van — s a Bethlen-utca 2. számú 5 szobából és műhelyből álló lakóház — kedvező feltételek mellett eladó.

Bővebbet: **dr. Turányi Zsigmond** ügyvédnél. 46-3-2

Üzlet-áthelyezés!

Van szerencsém a n. é. közönség becses tudomására hozni, miszerint a Sztapári-úton fennállott

réz műves-üzletemet

Apolló-utca 9.-ik számú házba (az adóhivatallal szembe) helyeztem át.

A nagyérdemű közönség becses pártfogását kérve, maradtam

kiváló tisztelettel:

Darázs Máttyás,
rézműves.

37-6-5

ÚJ RÖFÖS ÉS DIVATÁRU ÜZLET.

Van szerencsénk Zombor város és környéke nagyérdemű közönségének tudomására hozni, hogy Petőfi-utca 3. szám alatt Vuits P. féle házban, a nagyszerbtemplom átellenében a mai kor igényeinek minden tekintetben megfelelő :: ::

új rőfös- és divatáru üzletet

nyitottunk, amelyet a legegyszerűbb és a legmodernebb árukkal rendeztünk be. Amennyiben az árukat a legnagyobb és legismertebb gyárakból szereztük be, úgy módunkban áll a nagyérdemű közönséget a legolcsóbb árak mellett pontos és szolid kiszolgálásról biztosítani. A n. é. közönség szíves rendeléseit várva, maradtunk kiváló tisztelettel 47-1-1

DÓDITS ÉS OPANCSÁREV.

Közkedveltté lett!!

kellemes íze, jósága és olcsósága által a

PÉCSI TETTYE kristálytisza forrásvíz,

mely szénsavas víz ma már szegény és gazdag legkedveltebb asztali itala.

Gazdasszonyok és vendéglősök öröme

ha e kiváló vizet adhatják asztalukra.

➡ Kapható minden fűszerüzletben és étteremben. ➡

Zombori képviselő:

ARNOVLYEVICS DUSÁN kereskedelmi ügynökségénél.

90-104-81

Zombori főraktár:

Makarits István fűszerkereskedésében.